

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

ŠVP PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU „ŠKOLA HROU“

JE PŘÍLOHOU ŠVP „ŠKOLA PRO ŽIVOT“

vzdělání, pohyb, komunikace

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika přípravné třídy	4
3. Podmínky vzdělávání v přípravné třídě	4
4. Organizace vzdělávání	7
5. Charakteristika ŠVP přípravné třídy	8
6. Vzdělávací obsah	10
7. Evaluace	22

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
motivační název ŠVP pro PT: „Škola hrou“

Údaje o škole

název školy: Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6
adresa školy: Šantrochova 2/1800, Praha 6 – Břevnov, 162 00
jméno ředitele školy: Mgr. Helena Patáková
kontakt: ředitelka@zsverycaslavske.cz

IČ: 48 133 779
RED-IZO: 600039161

Zřizovatel

název zřizovatele: Městská část Praha 6
adresa zřizovatele: Čs. Armády 23/601, Praha 6 - Bubeneč, 160 00

Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 31. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023

Mgr. Helena Patáková
ředitelka školy

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

2. Charakteristika přípravné třídy

ZŠ a MŠ Věry Čáslavské je úplná základní škola, zajišťuje vzdělávání od 1. – 9. ročníku. Její součástí je od 1. 9. 2023 také přípravná třída.

Přípravná třída byla zřízena na základě § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání.

Do přípravné třídy jsou zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky na základě vyšetření pedagogicko-psychologické poradny, SPC a doporučení dětského lékaře.

Podle § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona je možné přípravnou třídu otevřít, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. V případě zařazení nižšího počtu dětí, je nutné povolení výjimky udělené dle § 23 odst. 2 školského zákona zřizovatelem. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je 15.

Do doby vyučování se počítá 20 vyučovacích hodin, rozdělených na kratší časové úseky se střídáním činností dle potřeb dětí.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

K dokumentaci se používá třídní kniha a třídní výkaz.

Na konci školního roku se vypracovává na každé dítě výstupní hodnocení, kde se slovně zhodnotí, s jakým výsledkem dítě přípravnou třídu absolvovalo.

Výuka je vedena formou hry, jež prolíná všemi činnostmi. Snahou je u dětí rozvíjet smyslovou percepci (především zrak, sluch a hmat), rozumové schopnosti, jazykové dovednosti, samostatnost, fantazii, sebedůvěru, motorickou obratnost, fyzickou zdatnost, pozitivní myšlení k sobě samému i k ostatním atd. a vyrovnat vývoj dítěte tak, aby mělo co nejlepší start do první třídy.

Přípravná třída je v provozu od 7.40 hod. do 11.40 hod. Docházka do přípravné třídy je bezplatná.

Děti z přípravné třídy mají možnost navštěvovat ranní a odpolední školní družinu.

Současně mohou děti také docházet do zájmových kroužků, které škola nabízí. Děti z přípravné třídy se účastní veškerých akcí, které jsou školou pořádány.

Přípravná třída je umístěna v budově školy

Pro tělovýchovu využívá přípravná třída tělocvičnu a školní hřiště.

Stravování je zajištěno částečně školou. Děti svačí ve třídě (z domova přinesené potraviny).

Oběd je pro ně zajištěný ve školní jídelně.

Po vyučování odchází do školní družiny, případně domů.

3. Podmínky vzdělávání v přípravné třídě

Věcné podmínky

Přípravná třída je vybavena školními lavicemi a židličkami, které jsou nastavitelné a odpovídají antropometrickým požadavkům. Třída má část pracovní s lavicemi a židličkami, druhou část herní a relaxační vybavenou hračkami a pomůckami.

Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovému i individuálnímu činnostem dětí. Ve třídě je prostor na

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

uložení pomůcek ke vzdělávacím, tvůrčím i hravým aktivitám. Uspořádání ve třídě je v kompetenci učitelky tak, aby bylo vytvořeno podnětné prostředí pro děti. Hračky a pomůcky pro rozvoj všech oblastí jsou umístěny tak, aby na ně děti viděly a mohly si je samostatně brát. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi.

Třída je vybavena moderní audiovizuální technikou a pomůckami pro předškolní vzdělávání.

Žáci přípravné třídy mohou využívat veškeré zázemí základní školy (školní zahrada, tělocvična, hřiště, kuchyňka...).

Životospráva

Životospráva je v přípravné třídě důsledně dodržována s ohledem na zdravý fyzický, psychický a sociální vývoj dítěte. V dopoledních hodinách je dodržován stanovený denní režim.

Stravování je zajištěno následovně: dopolední svačinu a pití na dobu výuky si děti nosí z domova. Stolování bude probíhat společně, samozřejmostí je důsledné dodržování hygienických i společenských návyků.

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti ve třídách, na zahradě, na vycházkách a dalších školních akcích.

Děti mohou navštěvovat školní družinu za stejných podmínek jako ostatní žáci základní školy. Zde je zajištěn klidový režim po obědě, odpočinkové činnosti, herní aktivity i pobyt venku.

Denní režim

7:40 – 8:00 scházení dětí, ranní činnosti a hry podle volby dětí

8:00 – 8:20 ranní kruh – vzájemné přivítání, seznámení se s plánem daného dne, rozhovor s dětmi na téma dne, opakování z předešlého dne

8:20 – 8:40 spontánní či řízená hra dětí, během níž probíhá i individuální práce s dětmi (logopedie, speciálně-pedagogická péče...)

8:40 – 9:40 společná či skupinová práce podle integrovaných bloků zaměřená na rozvoj kognitivních funkcí

9:40 – 10:00 hygiena, relaxace, svačina

10:00 – 10:50 společná práce podle integrovaných bloků zaměřená na rozvoj kreativity, motoriky a koordinace

10:50 – 11:30 pobyt venku spojený s relaxací a dalším vzděláváním

11:30 – 11:40 závěrečný kruh, reflexe a sebereflexe dětí

11:40 odchod na oběd a do školní družiny, případně domů

Denní program je orientační a dostatečně flexibilní. Jednotlivé činnosti, jejich trvání i pořadí mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu a zájmu dětí, počasí a doplňkovým aktivitám.

Psychosociální podmínky

Dětem bude poskytnut dostatečný čas na adaptaci v novém prostředí a v nových situacích. Třídní učitelka bude mít v této oblasti podporu školního poradenského pracoviště. Vyučující respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány, jsou na ně kladeny přiměřené nároky. Řízené činnosti budou prokládány motivačními a relaxačními chvilkami a zdravotním cvičením podle individuálních potřeb dětí.

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává srozumitelných informací. Jsou vedeny k přímé komunikaci s pedagogem, jeho přístup je podporující a vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá mentální úrovni předškolního dítěte. Pedagog vytváří pozitivní pracovní atmosféru, motivuje děti k samostatné práci a dokončování činností.

Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, respektu a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k prosociálnímu chování a jednání. Přiměřeně k věku dětí jsou vedeny s vlivnou důsledností.

Organizace

Denní režim v přípravné třídě, rámcově vymezený výše, je dostatečně pružný a reaguje na individuální možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností je během dne vyvážený, včetně aktivit, které škola organizuje nad rámec běžného programu. Organizace školních dní si klade za cíl děti nenásilně a plynule připravit na přechod do prvního ročníku základní školy a na změny s tím související. Dětem přípravné třídy je umožněno v ranních i odpoledních hodinách navštěvovat školní družinu. Provoz ranní družiny začíná v 6:30, v 7:40 jsou děti předány vychovatelkou třídní učitelce, případně asistentce pedagoga v přípravné třídě. Po dopoledních činnostech a obědě jsou děti, které neodcházejí domů, učitelkou či asistentkou pedagoga přípravné třídy předány vychovatelce školní družiny. Nabízené činnosti ve školní družině jsou vymezeny v ŠVP školní družiny.

Třídní dokumentace

Dokumentace přípravné třídy je vedena v třídní knize. U každého dítěte je veden záznamový arch, kde třídní učitelka zaznamenává pokroky a rozvoj dítěte v jednotlivých oblastech. Ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm vede třídní učitelka diagnostiku dětí. V dokumentaci jsou také přiloženy zprávy z pedagogicko-psychologické poradny s individuálním doporučením.

Řízení přípravné třídy

Přípravná třída je součástí ZŠ a MŠ Věry Čáslavské, Praha 6. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitelky školy. Metodickým dohledem je současně pověřena i vedoucí školního poradenského pracoviště.

Personální a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje třídní učitelka, která splňuje odbornou kvalifikaci dle §8a zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících v platném znění. V případě působení asistentky pedagoga v přípravné třídě bude splňovat potřebnou kvalifikaci. Dětem bude v případě potřeby poskytována podpora školního speciálního pedagoga a školního psychologa. Podpora těchto odborníků bude směřována v oblasti metodické podpory rovněž pedagogům působícím v přípravné třídě.

Třídní učitelka při edukativním procesu respektuje tato východiska:

- fyzická, psychická a sociální pohoda dětí
- rozvoj v souladu se schopnostmi a potenciálem dětí
- zajištění dostatečného množství podnětů k učení, objevování a zvědavosti
- budování zdravého sebevědomí dětí
- podpora vytváření a rozvoj vzájemných vztahů ve třídě a budování pocitu bezpečí

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

- podpora rozvoje řeči, budování jazyka a efektivní komunikace
- přiměřeně věku řeší problémy každodenního života a svého okolí
- budování důvěry, že jim bude v případě potřeby poskytnuta pomoc a podpora

Spolupráce se zákonnými zástupci

Vztahy mezi pedagogickými pracovníky přípravného ročníku a zákonnými zástupci jsou korektní, založené na vzájemné otevřenosti, respektu, vstřícnosti, důvěře a ochotě spolupracovat. Zákonní zástupci mohou s třídní učitelkou přípravné třídy komunikovat v době třídních schůzek a kdykoli v průběhu školního roku po vzájemně dohodnuté konzultaci. Kromě osobní konzultace mohou využívat pracovní e-mail pedagogů. Rodiče jsou dále o činnost školy a třídy informováni prostřednictvím webových stránek školy.

Třídní učitelka i asistent pedagoga chrání soukromí dětí a jejich rodin, zachovávají diskretnost, jednají ohleduplně a taktně.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány v souladu s platnou legislativou. Třídní učitelka při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje se školním poradenským pracovištěm. Při edukativním procesu respektuje a aplikuje závěry školského poradenského zařízení a doporučená podpůrná opatření. V případě potřeby třídní učitelka spolupracuje s dalšími odborníky – SPC, OSPOD, odbornými lékaři... V těchto případech se vždy současně obrací na školní poradenské pracoviště. Protože jsou v přípravné třídě vzdělávání žáci s realizovaným odkladem školní docházky (OŠD), třídní učitelka vychází ze zprávy zpracované školským poradenským zařízením, které OŠD doporučilo. Ze zprávy získá informace o možných speciálních vzdělávacích potřebách dítěte. V případě potřeby vypracuje třídní učitelka ve spolupráci se školním speciálním pedagogem plán pedagogické podpory, případně individuální vzdělávací plán. Při zpracování těchto dokumentů budou uplatněny veškeré náležitosti dané platnou legislativou.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při zjišťování mimořádného nadání bude škola vycházet z diagnostiky pedagogicko-psychologické poradny. Vzhledem k tomu, že se v přípravné třídě budou vzdělávat žáci s OŠD, budeme uvažovat o nerovnoměrném vývoji dítěte. V odůvodněných případech bude dětem třídní učitelkou ve spolupráci se školním speciálním pedagogem zpracován individuální vzdělávací plán, který bude respektovat a rozvíjet oslabené oblasti a současně podporovat co nejvyšší využití a rozvoj zjištěného potenciálu dítěte. Rozvoj a podpora mimořádného nadání bude zajišťována tak, aby nebyla jednostranná a obohatila obvyklou vzdělávací nabídku.

4. Organizace vzdělávání

Poskytování předškolního vzdělávání je dle platné legislativy veřejnou službou. Je poskytováno bezplatně. Přípravná třída bude zřízena pro nejméně deset dětí. Naplněna bude do maximálního počtu patnácti dětí. O zařazení dětí do PT rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení.

Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do přípravné třídy

Do přípravné třídy jsou přednostně přijímány děti, kterým byl doporučen odklad školní docházky a kterým vzdělávání v přípravné třídě doporučilo školské poradenské zařízení. Přijímací řízení podléhá správnímu řízení. O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitelka školy dle zveřejněných kritérií.

5. Charakteristika ŠVP přípravné třídy

Vzdělávací a výchovná činnost v přípravné třídě bude věnována systematické přípravě žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby a s cílem vyrovnat jejich vývoj a připravit je na úspěšné zahájení základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah má podobu vzdělávacího programu na období jednoho roku a je zpracován v souladu s RVP PV. Obsahově je program rozdělen na šest období, která námětově zastřešují plánované činnosti a současně propojují vzdělávání s běžným životem a dětskou zkušeností. Při výběru vzdělávací nabídky, kterou provádí pedagog přípravné třídy, respektujeme speciální vzdělávací potřeby žáků, stejně jako jejich osobnostní charakteristiky a vývojový stupeň, na kterém se nacházejí, případně prostředí, kde vyrůstají.

Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou potřebuje, způsobem, který je pro něho vyhovující. Nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě přijímající, podnětné, zajímavé a obohacující, kde se může cítit jistě, bezpečně a spokojeně, a zajišťuje mu možnost projevit se a zaměstnávat se dětem přirozeným způsobem.

V přípravné třídě převažuje individualizovaná vzdělávací práce. Aktivity jsou zaměřeny na rozvoj kognitivní oblasti, smyslového vnímání, motoriky, řeči, sociální oblasti, práce schopnosti a tvořivosti. Východiskem pro vzdělávací činnost je pedagogická diagnostika. Jejím základem je pedagogické pozorování a rozbor dětské činnosti a jejich výsledků. V přípravné třídě je na základě pedagogické diagnostiky individuálně stimulován rozvoj každého dítěte v souladu s jeho možnostmi. Ve shodě s popsáním přístupem dominuje formativní způsob hodnocení a pozitivní motivace s přesahem k sebehodnocení dětí.

Činnost přípravné třídy probíhá za podpory školního poradenského pracoviště ve spolupráci s rodiči dětí.

Formy a metody práce

Formy a metody práce vychází ze specifických požadavků dětí, které se vzdělávají v přípravné třídě. Při práci s dětmi volíme konkrétní srozumitelný a přiměřený přístup s adekvátním slovním doprovodem a motivací. Základními metodami práce jsou prožitkové a kooperativní učení respektující dětskou potřebu spontaneity, objevování a vlastního plánování dětí. Využíváme situační učení a sociální učení. Klademe důraz na aktivitu dětí a jejich tvořivost, komunikativnost a rozmanitost vzdělávací nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Primárním cílem vzdělávání dětí v přípravné třídě je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí. Jejich osvojení vyrovná jejich vývoj, usnadní jim vstup do povinného vzdělávání a

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

zajistí rovný přístup ke vzdělávání.

Kompetence k učení umožňují dětem osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje
- všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- získá elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se spontánně i vědomě
- dokáže vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat; dokončí
- započatou práci
- při zadané práci postupuje podle instrukcí a pokynů
- je schopno hodnotit práci svoji i ostatních dětí

Kompetence k řešení problémů umožňují podněcovat děti k tvořivému a logickému myšlení.

- vhodnou motivací je podněcováno k řešení problémů
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí
- volí vhodný způsob řešení vedoucí k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- příznivě přijímá pochvalu za úspěch a za vynaložené úsilí

Komunikativní kompetence umožňují vést děti k všestranné a účinné komunikaci.

- průběžně si rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá
- samostatně vyjadřuje své myšlenky
- vyjadřuje se ve vhodně formulovaných větách
- chápe obsah sdělení a vhodně na něj reaguje
- umí vést dialog, efektivně komunikuje
- vyjadřuje a sděluje své prožitky, pocity a nálady
- využívá i mimoslovní způsob komunikace
- využívá různé zdroje informací

Sociální a personální kompetence umožňují rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

- dítě si uvědomuje zodpovědnost za své chování a činy
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- pomáhá slabším
- odmítá negativní projevy chování
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel chování a řídí se jimi
- respektuje druhé, přijímá kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích

Občanské kompetence umožňují připravovat děti k tomu, aby se projevovaly samostatně, svobodně a zodpovědně; uplatňovaly svá práva a plnily své povinnosti.

- plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti
- zná své silné a slabé stránky
- svobodně se rozhoduje, je si vědomo své odpovědnosti
- k plnění povinností přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- aktivně se zajímá se o dění kolem sebe
- chápe základní mravní hodnoty v rodině i ve společnosti
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe význam pojmu „zdravý životní styl“; přijímá zodpovědnost za své zdraví a život
- podílí se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní umožňují pomáhat dětem poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti.

- dítě má kladný vztah k manuálním činnostem
- umí objektivně posoudit výsledek své práce
- pracuje podle stanoveného postupu
- při práci je vytrvalé, soustředěné; zadaný úkol dokončí
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- při kolektivní práci vhodně komunikuje

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah přípravné třídy vychází ze vzdělávacích oblastí daných ŠVP PV. Je rozdělen do šesti integrovaných bloků. Bloky jsou zaměřeny na konkrétní témata z běžného života dětí a dění v přírodě a ve společnosti během roku a postupně je provázejí školním životem. U jednotlivých bloků jsou stanoveny dílčí vzdělávací cíle. Většina vzdělávací nabídky stanovená v RVP PV se prolíná všemi bloky a průběžně rozvíjí dítě ve všech oblastech – biologické, psychologické, interpersonální, sociokulturní a environmentální. Toto pojetí koresponduje se vzdělávacími oblastmi danými RVP PV.

Vzdělávací oblasti

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

ŠVP je východiskem pro tvorbu třídního vzdělávacího programu, který připravuje pedagog přípravné třídy tak, aby svým obsahem odpovídal možnostem, zájmům a potřebám dětí ve třídě. Pedagog si plán připravuje průběžně, a má tak možnost ho dotvářet a upravovat s ohledem na aktuální možnosti, vývojový stupeň dětí a dynamiku skupiny. Třídní vzdělávací program je živý plán, který pedagog průběžně srovnává s realitou a vyhodnocuje a může reagovat na svoje zjištění. Tímto způsobem může do programu zakomponovat také situace, které děti bezprostředně osloví, a dovoluje využívat reálných souvislostí. Děti tak samy mohou vnést vlastní činnosti a témata.

Třídní vzdělávací program je zpracováván písemně a obsahuje vzdělávací nabídku, dílčí cíle a očekávané výstupy a přehled evaluačních činností.

Všemi integrovanými bloky se prolínají tyto skupiny činností, prostřednictvím nichž si klademe

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

za cíl rozvíjet percepčně-kognitivní funkce předškoláků a naplnit očekávanou podobu školní zralosti dětí a celkovou připravenost pro školu.

Výukové bloky během týdne (celková dotace 20 hodin týdně):

JLV - Jazyková a literární výchova (5 hodin týdně)

MP - Matematické představy (4 hodiny týdně)

RP - Rozvoj poznání (5 hodin týdně)

HČ - Hudební činnosti (2 hodiny týdně)

PČ - Pracovní činnosti (1 hodina týdně)

TČ - Tělovýchovné činnosti (2 hodiny týdně)

VČ - Výtvarné činnosti (1 hodina týdně)

Výukové bloky se v průběhu dne prolínají a jejich časová dotace je závislá na momentálních možnostech a zájmu dětí.

Oblast jazykové a řečové výchovy

Jejím cílem je systematické rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikativních dovedností, plynulého vyjadřování, paměti, myšlení, využití říkadel, básniček, jednoduchých pohádek.

Vedeme děti k tvoření jednoduchých odpovědí s důrazem na správnou výslovnost a tempo řeči.

Rozvíjíme analyticko-syntetickou činnost. Seznamují se s knihami, učí se orientovat v dětské

knize, tvoří věty k obrázkům. Postup od vět holých k větám rozvitým. Učí se dialogu mezi

učitelem a žákem. Nedílnou součástí jazykové a řečové výchovy v přípravné třídě jsou tedy také

kolektivní logopedická cvičení s logopedickými didaktickými hrami.

Očekávané výstupy jazykové a řečové výchovy:

- přirozeně navazuje verbální kontakt
- dokáže vést dialog, adekvátně odpovídá na otázky
- dítě je artikulačně obratné, je vedené k intaktní výslovnosti
- plynule se vyjadřuje
- rozumí řeči v okruhu běžného hovoru
- má věku přiměřenou slovní zásobu
- smysluplně popíše, co je na obrázku

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

- interpretuje příběh, pohádku
- definuje význam pojmu ze svého okolí
- tvoří protiklady
- tvoří nadřazené pojmy
- tvoří slova podobného významu
- mluví ve větách a souvětích
- užívá všechny slovní druhy
- mluví gramaticky správně
- udržuje oční kontakt

-

Oblast rozumové výchovy a předmatematických představ

Pro osvojení předmatematických představ potřebuje dítě rozvinout mnoho schopností a dovedností, které jsou následně předpokladem ke zvládnutí učiva matematicky, a tím vytvoření kladného vztahu k matematice.

Budou rozvíjeny vědomosti a dovednosti, které dětem umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou setkávat v praktickém životě. Dalším úkolem je rozvoj logického myšlení, prostorové představivosti, vytváření prvotních představ o čísle.

Očekávané výstupy oblasti předmatematických představ:

- následujícím způsobem manipuluje s předměty v počtu 1 – 10, určí následující položky
- porovnává méně, více, stejně
- porovnává o jeden více, o jeden méně
- seřadí prvky podle velikosti
- pojmenuje největší, nejmenší, prostřední
- pozná, co do skupiny nepatří a proč
- třídí předměty podle tří kritérií (barva, geometrický tvar, velikost)
- určí množství předmětů do deseti
- jmenuje číselnou řadu do deseti
- uspořádá předměty podle instrukcí – před, za, hned před, hned za, první, poslední

Cílem rozumové výchovy je seznámit děti se základními poznatky o životě ve společnosti a v přírodě a v jejich nejbližším okolí.

Očekávané výstupy rozumové výchovy:

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

- zná jméno, příjmení a adresu
- seznámí se s rodinou (pojmy), bytem, zařízením bytu
- orientuje se v okolí a v prostoru
- pečuje o své zdraví, uplatňuje hygienické návyky
- seznámí se s přírodou kolem nás a jednotlivými ročními obdobími
- seznámí se s prací dospělých
- vytváří si představy o čase

Oblast smyslové výchovy

Cílem smyslové výchovy je rozvoj zrakové a sluchové percepce s předpokladem kvalitního zvládnutí čtení a psaní v prvním ročníku.

Očekávané výstupy oblasti smyslová výchova:

Rozvoj sluchové percepce (sluchové: vnímání, rozlišování a paměť)

- dítě je schopno naslouchat, koncentruje se na výklad
- rozliší zvukově podobné fonémy jazyka (sykavky, měkčení, kvantita, znělost)
- vyhledá rýmy
- určí počet slabik ve slově
- určí počáteční hlásku slova
- určí poslední souhlásku ve slově
- zopakuje větu z více slov, zopakuje několik nesouvisejících slov
- napodobí rytmus

Rozvoj zrakové percepce (zrakové: vnímání, rozlišování a paměť)

- pojmenuje barvy, přiřadí odstíny barev
- vyhledá tvar na pozadí
- odliší shodné a neshodné dvojice lišící se detailem, horizontální a vertikální polohou
- poskládá obrázek z několika částí
- doplní chybějící části v obrázku
- zapamatuje si více obrázků, jejich pozici

Grafomotorické činnosti

Provádění grafomotorických činností povede ke zkvalitnění jemné motoriky, grafomotoriky a vizuomotoriky. Grafomotorické činnosti jsou významným předpokladem pro zvládnutí nároků

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

psaní v prvním ročníku.

Očekávané výstupy grafomotorických činností:

- dítě správně drží tužku, při psaní má správné držení těla
- uvolňuje ruku, snižuje tlak na podložku
- užívá plynulé tahy
- zvládá základní grafomotorické prvky (čára, horní a dolní kličky, zuby, ...)
- k psaní pravidelně užívá dominantní ruku

Výtvarné činnosti

Cílem výtvarných činností je vybudovat základní dovednosti při práci s tužkou, rozvoj jemné motoriky, hrubé motoriky ruky, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti, radost z tvoření. Základem je poznání barev, hry s barvou, seznámení s plochou, dekorativní práce, pěstování citu pro úpravu a čistotu práce.

Pohybové činnosti

Smyslem pohybových činností u předškolních dětí je umožnit jim prožívat radost z pohybu. Jejím cílem je rozvíjet základní pohybové dovednosti dětí a zvyšovat jejich tělesnou zdatnost.

Důraz klademe na:

- správné držení těla
- orientaci v prostoru
- dechová, uvolňovací cvičení
- běh, poskoky, hry s míčem
- funkci relaxační a kompenzační
- kolektivní sportovní hry v duchu fair play

Rytmické a muzikální činnosti

Cílem této oblasti činností je povzbuzovat muzikálnost dětí, rozvíjet pohybovou kulturu, jednoduchou rytmizaci, tanec, nácvik písní. Prolíná se celým dnem. Hudba nás obklopuje, je

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

kolem nás všude. Rytmizace a muzikální činnosti působí relaxačně, pomáhají odreagovat se, překonávat únavu, koncentrovat pozornost.

Pracovní výchova

Cílem pracovní výchovy je rozvoj jemné motoriky, získání základů manuálních činností a pracovních návyků. Děti se dále seznamují s jednoduchými nástroji a s technikou práce.

Tato oblast činností rozvíjí:

- vytváření hygienických návyků
- stolování
- hry se stavebnicemi
- práce s papírem
- dodržování stanoveného postupu
- udržování čistoty a pořádku
- rozvoj vůle, vztahu k práci a zručnosti

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM - INTEGROVANÉ BLOKY A TÉMATA:

Integrovaný blok 1: JDEME DO ŠKOLY (září)

Cílem prvního bloku je pomoci dětem s adaptací na nové prostředí školy i kolektiv, rozvíjet vzájemnou komunikaci a začít budovat společné rituály. Poznává prostředí školy a orientují se v okolí školy.

Témata:

Já a moje rodina – zážitky z prázdnin; moje rodina – můj přístav

Já a moje škola – třída plná kamarádů

Bezpečně do školy – pravidla ve třídě i na ulici

Knihy – přítel člověka

Dílčí vzdělávací cíle

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

- vytvořit příjemné a podnětné prostředí k pozitivní adaptaci dítěte v novém prostředí třídy
- utvářet příjemné klima třídy, navazovat pocit vzájemné důvěry a bezpečí
- seznámení se s novými kamarády, třídní učitelkou a dalšími zaměstnanci školy
- seznámení se s prostorami školy, orientace v budově školy, návštěva dětí v ostatních třídách
- společné vytvoření pravidel třídy
- seznámení se se systémem hodnocení
- seznámení se s režimem školního dne
- rozvíjet hygienické návyky a základy sebeobslužných dovedností
- vést ke spolupráci, toleranci a ohleduplnosti
- stimulovat komunikační dovednosti, jazykové a řečové schopnosti
- orientovat se v prostředí školy i jejího blízkého okolí
- znát své jméno, příjmení a adresu bydliště
- vést k samostatnému rozhodování
- pojmenovat členy rodiny

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- prostor pro komunitní kruh
- aktivity zaměřené na sebepoznávání a poznávání ostatních kamarádů ve třídě
- společné stanovení si jasných a smysluplných pravidel chování ve třídě
- rozhovory na téma moje rodina
- orientace v budově školy
- procházka v okolí školy, orientace v prostoru
- poznávání a popis míst a budov v okolí školy
- rozhovory v komunikativním kruhu na téma moje rodina, prohlídka fotek naší rodiny

Očekávané výstupy:

- Dítě se adaptuje na živost ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho proměn.
- Spoluvytváří pravidla soužití ve třídě a podílí se na dobré atmosféře skupiny.
- Uplatňuje správné návyky v základních formách společenského chování.
- Orientuje se ve škole a jejím okolí.
- Na odpovídající vývojové úrovni zajistí péči o sebe a svoje okolí.
- Představí sebe i svou rodinu.

Integrovaný blok 2: BAREVNÝ PODZIM (říjen a listopad)

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Druhý integrovaný blok je věnován změnám přírody na podzim. Jsou rozvíjena témata ovoce a zelenina, ekosystém lesa, kalendářní rok a povolání.

Témata:

Podzim v přírodě – charakteristika období

Rok ve škole - roční období, měsíce, dny v týdnu

Na zahradě a v sadu – ovoce

Na poli – zelenina

V lese – stromy, keře, plody

Počasí a jeho proměny – vhodné oblečení

Čím budu – povolání

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody, vnímání její krásy
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- orientovat se v čase – den, týden, rok
- orientovat se v denním režimu
- vést děti k ochraně našeho okolí a přírody
- všimnout si změn počasí
- uvědomovat si, jak je možné využívat přírodních materiálů
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- být ohleduplný k přírodě a zvířatům, posilovat kladný vztah ke všem živým tvorům
- získávat informace o svátcích v tomto ročním období
- umět povídat o povolání svých rodičů

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- zdravá hostina – ochutnávka ovoce a zeleniny, zapojení všech smyslů
- procházky po okolí, pohybové činnosti a relaxační cvičení
- poznávání plodů na zahradce, co je možné v našem prostředí vypěstovat a co naopak dovážíme z jiných zemí
- pozorování změn počasí a přírody
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- poznávání barev a odstínů, míchání barev

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

- sběr, práce s organickým materiálem

Očekávané výstupy:

- Dítě se seznámí s charakteristickými znaky podzimu.
- Dítě pozoruje změny v přírodě.
- Dítě pozná druhy ovoce a zeleniny, s nimiž může přijít do styku.
- Dítě pracuje s přírodním materiálem.
- Vede rozhovor na dané téma.
- Vnímá a popíše změny počasí.
- Přiměřeně věku se vhodně rozhoduje o tom, co je pro něj a jeho zdraví prospěšné.
- Poznává barvy a jejich odstíny.
- Zvládne základní pohybové dovednosti a prostorové orientace, běžné způsoby pohybu v různém prostředí; vědomě napodobí pohyb podle vzoru
- vyjmenuje několik povolání a chápe jejich náplň

Integrovaný blok 3: ADVENT (prosinec)

Třetí blok je charakterizován příchodem zimy, adventu a vánočních svátků. Děti se seznámí s vánočními zvyky a tradicemi. Uvažujeme o přesahu Vánoc směrem k trávení času v kruhu rodiny a blízkých, vytvoření klidu a pohody.

Témata:

Advent - svátky a zvyky

Mikuláš

Těšíme se na Vánoce

Dílčí vzdělávací cíle:

- získávat základní informace a osvojovat si poznatky o vánočních tradicích a zvycích
- připravit se na příchod Mikuláše, poznávat tradici
- všimnout si změn počasí v zimním období
- rozvíjení čtenářské gramotnosti, komunikační dovednosti, časové posloupnosti
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- navození příjemné předvánoční atmosféry
- vést děti ke spolupráci při výzdobě třídy
- rozvíjení prosociálního chování, ohleduplnost, tolerance

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu na téma adventních svátků
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- příprava na vánoční svátky, realizace oslav
- návštěva knihovny, četba pohádek
- hudební činnosti – zpívání koled, hry na nástroje

Očekávaný výstup:

- Dítě se seznamuje s českými tradicemi Mikuláše, adventu a Vánoc, aktivně se podílí na oslavě těchto svátků.
- Vnímá kulturní a umělecké podněty spojené s výzdobou, na jejich základě se kreativně vyjadřuje.
- Posiluje kladné vztahy v rodině (členové rodiny, život v rodině).
- Uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky.
- Učí se nazpaměť krátké texty, reprodukuje krátký příběh či pohádku, porozumí přiměřenému obsahu.
- Používá knihu jako možnost zábavy, zdroj trávení volného času.

Integrovaný blok 4: ZIMA KOLEM NÁS (leden, únor)

Blok je zaměřený na zimní období, svátky Tří králů a masopust, zimní sporty. Děti se seznamují se stavbou lidského těla a péčí o něj.

Témata:

Nový rok – „My tři králové jdeme k vám“

Zimní příroda – zvířata v zimě

Já a moje tělo – kdo jsem

U lékaře - zdraví a nemoc

Co je z čeho vyrobeno – poznávání materiálů

Masopust – do kola mě rychle pusť

Zimní sporty – nejen olympijské

Knihy – přítel člověka

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Vzdělávací cíle:

- získávat základní informace a poznatky k svátkům a tradicím v daném období
- všimnout si změn počasí v zimním období
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- chovat se bezpečně při sportu, dbát na své zdraví a zdraví ostatních
- využití pohádkových příběhů k dalším činnostem
- rozvíjet dětskou fantazii
- znát základní pravidla první pomoci, linky první pomoci
- znát základní části lidského těla
- pečovat o své zdraví
- umět převyprávět příběh, rozšiřovat slovní zásobu a komunikační dovednosti
- učit se, jak správně zacházet s knihou
- poznávat hodnoty věcí a lidské práce

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- příprava karnevalových oslav, výroba kostýmů, masek
- taneční a pohybové hry
- pohádková četba, dramatizace pohádek
- hádání pohádkových příběhů dle symbolů
- práce s různými materiály, výroba pohádkových loutek
- činnosti na poznávání lidského těla a jeho částí
- dramatizace situací: jak předcházet úrazům a nemocem
- třídit a pojmenovat různé druhy materiálů v běžném životě
- rytmizace říkanek a básniček na dané téma

Očekávané výstupy:

- Všimne si změn v přírodě spojené s příchodem zimy.
- Rytmizuje a zapamatuje si krátkou básničku.
- Převypráví krátkou pohádku, zapojí se do dramatizace.
- Vyrábí výrobky z papíru, stříhá, používá různé výtvarné techniky.
- Třídí různý materiál
- Vnímá umělecké a kulturní podněty, sledují literární, dramatické a hudební představení a

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

dokáže formulovat svoje prožitky.

Integrovaný blok 5: PŘICHÁZÍ JARO (březen, duben)

Integrovaný blok je zaměřen zejména na změny přírody na jaře a lidové tradice spojené s Velikonocemi a další významný den spojený s obdobím jara – Den Země.

Témata:

Domácí a hospodářská zvířata – mláďata a ti druzí

Exotická zvířata – jdeme do ZOO

Drobní živočichové – co vidíme pod lupou

Co se děje u vody – voda nejen na koupání

Svátky jara – Velikonoce jsou tu

Den Země – papír sem, plasty tam

Kniha – přítel člověka (Noc s Andersenem)

Rostliny na jaře – louky, lesy a zahrady

Vzdělávací cíl:

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody a počasí
- seznámení se svátky jara, jejich tradice a symboly
- osvojovat si práci s odbornými encyklopediemi, umět třídit, přiřazovat, vyhledávat dle obrázků
- rozpoznávat a pojmenovat kvetoucí rostliny a stromy, zvířata a jejich mláďata
- vést děti k ochraně naší přírody, být ohleduplný k přírodě a všem živým tvorům
- uvědomovat si, jak je možné efektivně využívat přírodních materiálů
- vést ke spoluodpovědnosti za přírodu kolem nás
- chápat základní třídění zvířat (domácí, hospodářská, volně žijící, exotická)
- prohlubovat vědomosti o třídění odpadu a forem recyklace
- chápat souvislosti, co naší přírodě prospívá a co jí naopak škodí
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- umět spolupracovat a pomáhat jeden druhému

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- prohlížení encyklopedií, obrázků
- vytváření vlastního herbáře
- písně, říkanky a básně na jarní období
- příprava a realizace oslav a svátků v daném období
- procházky po okolí, pozorování proměn přírody
- pohybové činnosti a relaxační cvičení
- výsadba rostlin a následná péče
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- kresba přírodninami
- třídění odpadu

Očekávané výstupy:

- Dítě si všímá a popíše proměny přírody na jaře.
- Uvědomuje si význam velikonočních svátků, tradice, symboly.
- Používá encyklopedie přiměřené věku – třídí, přiřazuje informace, vyhledává podle ilustrací.
- Pojmenuje jarní květiny a stromy, rozliší nejběžnější domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata.
- Dítě si formuje svoje postoje k ohleduplnosti k přírodě a svému okolí.
- Chápe nutnost třídění odpadků

Integrovaný blok 6: LÉTO (květen, červen)

Poslední integrovaný blok je zaměřen na poznávání místa, kde žijeme, bezpečnost v dopravě a osobní bezpečnost. Děti se připravují na oslavu Dne dětí, zaměřujeme se na upevnění společenského chování v dětském kolektivu, pomoc jeden druhému.

Témata:

Svátek matek – moje maminka je NEJ

Praha – město věží

Vesmír – cesta za poznáním

Děti mají svátek

Jedeme do světa

Hurá! Půjdu do první třídy

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Bezpečně na prázdniny

Vzdělávací cíle:

- utváření příjemné atmosféry ve třídě
- oslava svátku Dne dětí
- dodržovat předem dohodnutá pravidla chování
- umět vyprávět zážitky a převyprávět jednoduché příběhy
- učit se respektovat jeden druhého
- naučit děti poznávat dopravní prostředky
- seznamovat se s pravidly bezpečnosti v provozu
- seznámení s naším městem
- poznávání jiných kultur, dětí jiných národností
- vést děti ke zvědavosti, klást otázky, hledat řešení, odpovědi

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po Praze
- návštěva Planetária
- příprava oslav Dne dětí – příprava drobného občerstvení
- taneční a pohybové hry
- říkanky, básničky a písničky k danému období
- práce s hudebními nástroji
- organizace výletů
- příprava na první třídu
- pozorování dopravních prostředků a značek při procházce po městě
- rozhovory na téma bezpečnost
- výtvarné a pracovní aktivity na téma prázdniny
- diskuze o bezpečném chování v průběhu prázdnin

Očekávané výstupy:

- Poznává rozmanitost přírody a světa zvířat.
- Učí se bezpečnému chování v dopravě, poznává základní dopravní značky.
- Vzájemný respekt, podíl na utváření přátelské atmosféry ve třídě.
- Poznává některé památky Prahy
- Umí vyprávět na dané téma
- Vede dialog se svými vrstevníky i pedagogy

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6

Prvky dramatické výchovy jsou zařazovány v průběhu celého školního roku do všech tematických celků.

Cíle:

Osobnostní rozvoj: osvojit si pozitivní hodnoty a postoje. Osvojit si nezávislé myšlení a vyjadřování vlastních myšlenek. Umožnit sebevyjádření prostřednictvím umění. Dosáhnout pozitivního sebepojetí. Naučit se řešit problém. Kontrolovaně uvolnit emoce. Svobodně rozvíjet a uplatňovat nápady. Rozvíjet obratnost, fantazii a tvořivost. Rozvíjet vyjadřovací schopnosti, verbální i neverbální komunikaci.

Sociální rozvoj: vyvíjet se k sociálnímu porozumění a spolupráci, k sociálnímu vědomí. Dosáhnout co nejvyšší úrovně tolerance, empatie, schopnosti vcítění se. Naučit se naslouchat druhým. Dokázat ohodnotit spravedlivě sebe i druhé. Osvojit si práci ve skupinách, spolupráci.

7. Evaluace

Evaluace a autoevaluace v přípravné třídě je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Na závěr každého dne provádíme slovní hodnocení, při kterém děti hodnotí svou práci i práci ostatních dětí. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Učitelka, případně i asistentka pedagoga průběžně sledují a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. Na základě výsledků se rozhodují o změnách.

V závěru každého dne probíhá slovní hodnocení denních aktivit a dětem je poskytována zpětná vazba. Hodnocení probíhá společně s dětmi, jsou vedeni k přiměřenému sebehodnocení a motivováni k další práci na svém rozvoji. Hodnocení je formativní a motivační.

Děti v přípravné třídě nejsou zařazeny do základního vzdělávání a nejsou klasifikovány. V přípravné třídě dochází k průběžnému hodnocení. To má motivační charakter.

Na závěr školního roku děti obdrží slovní hodnocení, které je výsledkem celoroční diagnostiky třídní učitelky.

Za výsledky vzdělávání v přípravné třídě zodpovídá třídní učitelka. Na pedagogických radách seznamuje ředitelku školy s celkovou výchovně vzdělávací úrovní třídy, hodnotí se, zda a jakým způsobem byl naplněn výchovně vzdělávací program pro přípravnou třídu, sleduje se docházka do přípravné třídy a celková připravenost dětí opouštějících přípravnou třídu na vstup do prvního ročníku základní školy.

Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6